

[Dupont.]

Og han siger videre:

„Efter en hastig foretaget gennemgang af de islandske ønsker med hensyn til arnamagnæanske håndskrifter kan det anslås, at Danmark vil kunne imødekomme ca. 1.550-1.600 af de fremsatte ca. 2.000 ønsker.“

Når professor Westergård-Nielsen antyder norske krav, kan det godt smage lidt af bestilt arbejde, idet der under debatten i afvigte vinter har været tale om visse norske indlæg i den standende strid. Det skal imidlertid ikke glemmes, at de norske professorer Fjeld Halvorsen og Ludvig Holm Olsen ikke tager standpunkt til spørgsmålet, om en udlevering bør finde sted, men udelukkende vurderer de omdelte udleveringslister. Disse lister er imidlertid, som det er fremhævet af den højtærede undervisningsminister, ikke relevante, da den endelige udtagning efter kriteriet i lovforslaget skal foretages af de 4 professorer. Dertil skal føjes, at afskrifterne også af middelalderkultur og det, der har berøring med norske forhold, trods alt er foretaget af islændinge, og det er det, sagen drejer sig om.

De juridiske aspekter i sagen har hverken i folketinget eller andre steder i denne omgang været så stærkt i forgrunden. Det skulle da lige være i den af det ærede medlem hr. Poul Møller skrevne bog og så i den omstændighed, at Håndskriftkomiteen af 1964 truer med en højesteretssag. Der er åbenbart ingen grænser for de midler, der står bag ved denne komité; en højesteretssag koster mange penge, og hvad mon ikke komiteens pamflet „Fakta om Håndskrifterne“ har kostet? Så vidt jeg har forstået, er udgivelsen sket i mindst 3 oplag à 8.000 stk. I den hellige kamp mod folketingets flertal spares ikke på midlerne. Professor Jón Helgason har åbent bebrejdet komiteen, at der har været tale om et propagandaskrift med postulater, der ikke holder for en videnskabelig og reel vurdering, hverken af forholdene i Island eller af det viden-

skabelige arbejde, der udføres ikke mindst af islændinge på dette område.

I 1961 blev de juridiske fakulteter spurgt om det retsstridige i en eventuel udlevering fra instituttet. Det viste sig her, at både Københavns og Århus universitet var stærkt delt i opfattelsen. Imidlertid kom der det reelle frem fra Københavns universitets juridiske fakultet, at alle tilstedeværende medlemmer var enige om, at testamentariske dispositioner kan tilsidesættes af lovgivningsmagten inden for de i grundloven fastsatte grænser. Da man skulle fastslå, om dispositionen over for Den arnamagnæanske Stiftelse mod stiftelsens protest måtte anses for en tvangsmæssig afståelse af ejendomsret, delte fakultetet sig i et flertal og et mindretal.

Flertallet var af den opfattelse, at forespørgslen måtte besvares bekræftende. Den afgørende betragtning var, at den foreslåede ordning, selv om den i formen fremtræder som en ændring af stiftelsens organisation, måtte betragtes som en tvangsafståelse af ejendom, som omfattes af grundlovens § 73, uden hensyn til om der i det foreliggende tilfælde kunne blive spørgsmål om udredelse af en erstatning til Den arnamagnæanske Stiftelse.

Mindretallet fandt, at det foreliggende forslag ikke kan anses som et forslag om ekspropriation under hensyn til den traditionelt anerkendte adgang til ændring af legaters og stiftelsers forhold og til, at stiftelsen efter lovforslagets eventuelle vedtagelse opretholdes, omend i en ændret skikkelse.

Professor Ernst Andersen føjer i et særligt responsum til:

„Nutiden kan ikke uden begrænsning være bundet af, hvad testatorer i en fjern fortid har bestemt om, hvorledes der i en fremtid, hvis økonomiske, politiske og sociale forhold de ikke har kunnet forudse, skal forholdes med den formue, som engang var deres.“

Fra Århus universitet kom ikke i 1961 noget regulært svar fra det samlede fakul-